

K Hviezdoslavovmu poňatiu geniality v kontexte Kantovej koncepcie génia

Štefan Haško

Abstrakt:

Cieľom predloženej práce je čiastočná analýza Hviezdoslavovho poňatia geniality a jeho komparácia s Kantovou koncepciou génia. Východiskovou literatúrou je práca *Hviezdoslavova estetika*, ktorej autorom je Pavel Bujnák a ktorá bola publikovaná v časopise *Prúdy* v roku 1914.

Vzájomnú odlišnosť Hviezdoslavových myšlienok od Kantovej koncepcie génia vysvetľujem najmä analýzou národnostnej témy v jeho myšlienkach, konštituujúcich možnosť zainteresovanosti génia alebo obmedzenia jeho slobodnej tvorby.

Za potenciálny zdroj vzájomnej nezlučiteľnosti uvažovania obidvoch autorov, v rámci nastolenej témy, považujem najmä zásadnú odlišnosť v chápání slobody génia. Na rozdiel od Immanuela Kanta, ktorý slobodu chápe ako súčasť vybavenosti alebo vrodeného daru génia, podľa Hviezdoslava je génius slobodný iba potenciálne, t.j. v závislosti od aktuálnej, kultúrno–spoločenskej situácie svojho národa.

Klúčové slová: génius, zainteresovanosť, sloboda, Immanuel Kant, Pavol Országh Hviezdoslav.

On Hviezdoslav's understanding of genius in the context of Kant's conception of genius

Štefan Haško

Abstract:

The aim of this work is a partial analysis of Hviezdoslav's understanding of genius and its comparison with Kant's concept of genius. The literary groundwork is a piece called *Hviezdoslavova estetika*, written by Pavel Bujnák and published in the journal *Prúdy* in 1914.

The mutual differences between Hviezdoslav's ideas and Kant's concept of genius is explained mainly by analyzing the national topic in the notions of the former author, bringing about the possibility of genius interestedness or restricting his freedom to create.

A possible source of the authors' thinking being mutually incoherent within the concepts of the given topic, I believe, lays in the fundamentally different understanding of freedom of genius. As opposed to Immanuel Kant, who understands freedom as an inherent utensil or naturally inherited gift, according to Hviezdoslav, genius' freedom is a potential, i.e. it depends on the present cultural and social situation of the nation.

Key words: genius, interestedness, freedom, Immanuel Kant, Pavol Országh Hviezdoslav